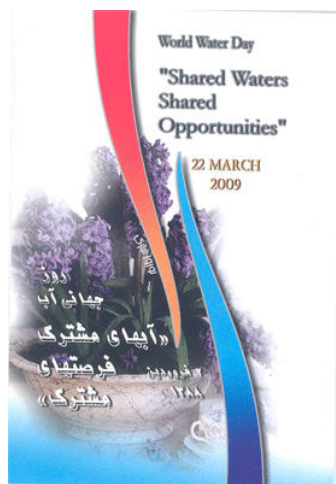

دوم فروردین. روز جهانی آب

روز جهانی آب اولین بار در سال ۱۹۹۲، در بیست و یکمین دستور جلسه کنفرانس (محیط زیست و توسعه سازمان ملل unced) در شهر یور ریودوژانیرو و برزیل رسماً مطرح شد. در این کنفرانس از کلیه کشورها خواسته شد تا در راستای اجرای بیانیه ۲۱ سازمان ملل، این روز را به عنوان روز ترویج و آگاه سازی مردم در مورد آب اختصاص داده و از طریق پخش و اشاعه نشریات و برگزاری کنفرانس‌ها، سمینارها و نمایشگاه‌ها در گرامیداشت آن بکوشند.

علاوه بر کشورهای عضو سازمان ملل، بسیاری از سازمان‌های غیردولتی NGO ها مسایلی از قبیل چگونگی دستیابی بیش از یک‌میلیارد نفر به آب شرب سالم و یا نقش زن و مرد در خانواده برای دستیابی به آب سالم را پررنگتر می‌کند. همچنین آژانسی از سوی سازمان ملل برای هماهنگی مسائلی در مورد روز جهانی آب تعیین می‌شود که بسیاری از مسایل را در مورد منابع آبی منعکس می‌کند. بخش امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل (UNDESA)، دهه ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵ را با عنوان

(آب برای زندگی) معرفی کرده است. این دهه با هدف جهانی (تمرکز بیشتر روی موضوعات مربوط به آب) آغاز شده که تلاش برای استفاده از مشارکت زنان در فعالیت‌های توسعه مرتبط با آب و همکاری در همه سطوح برای دستیابی به اهداف مربوط به آب در اعلامیه هزاره و برنامه نشست جهانی توسعه پایدار در ژوهانسبورگ را شامل می‌شود.

از سال ۱۹۹۳ هر سال یک شعار جدید درباره مسایل حیاتی و حساس آن زمان برگزیده می‌شود تا فعالیت‌های جامعه بر پایه آن شعار شکل گیرد. لازم به یادآوری است از سال ۱۹۹۴ تاکنون عنوان‌های ویژه روزهای جهانی آب به ترتیب زیر بوده است: ۱۹۹۴: آب و دغدغه‌های همگانی، ۱۹۹۵: آب و زنان، ۱۹۹۶: آب و شهرهای تشنه، ۱۹۹۷: آب جهان، آیا کافیس؟، ۱۹۹۸: آب زیرزمینی، گنجینه پنهان، ۱۹۹۹: همه در پایین دست رودخانه‌ها زندگی می‌کنند، ۲۰۰۰: آب برای قرن ۲۱، ۲۰۰۱: آب برای سلامت، ۲۰۰۲: آب برای توسعه، ۲۰۰۳: آب برای آینده، ۲۰۰۴: آب و بلا، ۲۰۰۵: آب برای زندگی، ۲۰۰۶: آب و فرهنگ، ۲۰۰۷: سازگاری با کم آبی، ۲۰۰۸: آب و سلامت و **۲۰۰۹: آب های مشترک، فرصت‌های مشترک** معرفی شد.

آب جایگاهی والا دارد و آب و آبیاری در ایران پیشینه‌های فراتری از تاریخ مدرن دارد و بر خلاف بسیاری از مناطق دنیا، وضعیت جغرافیایی و آب و هوایی در ایران به گونه‌ای نبوده است که آب در محل تجمع مردم، مهیا و در دسترس باشد. به این سبب ایرانیان در طول تاریخ همواره کوشیده‌اند تا آب را تامین و در کنار خود قرار دهند. بیشتر ادیان الهی آب را اولین پدیده‌ای می‌دانند که خداوند خلق کرده است. در اعتقاد یهودیان آب ماده اولیه خلقت بوده و بدین منظور مراسم خاص آبیاری در میان آنها مرسوم می‌باشد. ارامنه نیز علاوه بر پذیرش هر آنچه در تورات آمده، آب را مظهر پاکی می‌دانند. در بین زرتشتیان نیز آب مورد ستایش بوده به طوری که روز دهم آبان (آبان روز) نام دارد، جشن آبانگان می‌باشد. ایرانیان قدیم در این روز در کنار چشمه و آب می‌رفتند و نیایش و سرودهای دینی را می‌خواندند و شادی می‌کردند و برای این نعمت بزرگ که برای آشامیدنی و نظافت، رشد و نمو نباتات و رفع سایر نیازها می‌باشد، سپس خدا را بجا می‌آوردند.

در دین اسلام نیز احادیث بسیاری برای پیشگیری از آلوده ساختن آب در اسلام آمده است. قداست آب و حفاظت از آن، تا آنجا با فرهنگ و آیین و مذهب ایرانیان آمیخته است که حتی امروز نیز سوگند خوردن به آب در بین روستاییان مرسوم است. هیچ مراسم مذهبی و فرهنگی را نمی‌توان سراغ گرفت که در آن نشانی از آب به عنوان تبرک وجود نداشته باشد. مورخان، تمدن ایرانیان باستان را هیدرولیکی و آبی و اخلاق آنها را اخلاق آبی ذکر کرده‌اند. ایرانیان همیشه با دیده احترام به آب نگرسته‌اند و هنوز هر جا که آبادانی است در پیوند ناگسستنی با آب می‌باشد.

از تقدس آب نزد ایرانیان همین بس که مهبین و زادگاه را آب و خاک می‌نامند. علیرغم توجه خاص ملل مختلف به آب، سالانه حدود ۲ میلیارد نفر در جهان به علت آلودگی آب‌ها دچار بیماری‌های مرتبط با آن می‌شوند که ایران نیز می‌تواند سهمی از این آمار داشته باشد. با توجه به رشد میزان مصرف فعلی آب و همچنین کاهش منابع آبی و عدم توفیق در ایجاد منابع آبی جدید بی شک در دهه آینده، بحرانی با شدت و تهدید جدی‌تری را در جهان شاهد خواهیم بود، کشور ما نیز از این حیث مستثنی نیست و حتی با توجه به شاخص‌هایی که ما در کشورمان داریم وضعیت نامطلوب تر و حتی بحرانی تر از آن چیزی است که در دنیا مطرح می‌شود. با توجه به معضلات موجود آب کشور ما فقط با حفظ و صیانت از منابع آب موجود و جلوگیری از آلودگی آن و نیز مدیریت صحیح مصرف آب می‌توانیم بحران آب در دهه‌های آینده را کمی آسانتر پشت سر بگذاریم.